

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Історія вчень про державу і право»

Рівень вищої освіти	Бакалавр
Освітня програма	Всі спеціальності
Заняття:	7 семестр
Лекції	2 години на тиждень згідно розкладу
Практичні	2 години на тиждень згідно розкладу
Кількість кредитів	4
Мова викладання	Українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:
<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3681>

Інформація про викладача:

Викладач:

Пазиніч Юлія Миколаївна

Доцент кафедри філософії і педагогіки,
кандидат політичних наук, доцент

E-mail: Pazynich@nmu.one

Консультації: 11.20-12.40, щосереда (крім святкових днів), ауд. 116;

лекції та практичні заняття проводяться відповідно до розкладу.

1. Анотація курсу

У курсі «Історія вчень про державу і право» розглянуто головні політико-правові вчення, охарактеризовано процес їх виникнення, розвитку, становлення. Дана дисципліна досліджує найбільш загальні теоретико-світоглядні проблеми держави і права в їх історичному розвитку з метою поглибленого пізнання політико-правової дійсності. Вивчення «Історії вчень про державу і право» як дисципліни світоглядного характеру спрямовано на забезпечення всебічної підготовки студентів та формування в них фундаменту загальної юридичної та політико-правової культури. Дана дисципліна покликана розкривати закономірності процесу розвитку знань про державу і право, про владу та її призначення, а також про закон і справедливість.

Набуті знання допоможуть студентам усвідомити процес формування та динаміку цінностей права і держави на різних історичних етапах, ознайомити з політико-правовими ідеями та авторами даних концепцій.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – вивчення політичних та правових вчень в їх історичній еволюції для теоретичного пізнання політико-правових інститутів з принципу історизму, розуміння політико-правових теорій, співвіднесення їх з сучасними концепціями.

Завдання дисципліни «Історія вчень про державу і право»:

- розуміти зміст основних державно-правових категорій і понять;
- обґрунтувати конкретні державно-правові погляди;
- визначити новизну, оригінальність і соціальну цінність концепцій і поглядів;
- виявляти загальні закономірності виникнення й розвитку ідей про державу і право;
- визначити можливі перспективи їх подальшої еволюції;
- сприяти оптимальному використанню історичного досвіду правового розвитку демократичних країн, що має практичне значення для вдосконалення процесу вітчизняного державотворення.

3. Результати навчання:

- При вивченні політико-правових концепцій минулого з'ясувати їх зміст в контексті сьогоденного рішення відповідних проблем
- Висвітлити погляди автора на державу (походження, сутність, форми держави, найкращий державний устрій) і право (поняття права, джерела права, співвідношення права і моралі, права і закону, ставлення до законності).
- Представити аналізовані ідеї в їхній історичній еволюції і співвіднести з відповідними сучасними політико-правовими концепціями

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ

1 . Предмет, завдання та методологія курсу. Політичні й правові вчення Стародавнього Сходу

- 1.1. Предмет, завдання та методологія курсу.
- 1.2. Періодизація та загальна характеристика політичних і правових вчень.
- 1.3. Політична та правова думка Стародавньої Індії
- 1.4. Політичні і правові вчення Стародавнього Китаю

2. Політико-правова думка Стародавньої Греції

- 2.1. Специфіка давньогрецької політико-правової думки
- 2.2. Правова концепція Сократа – принципового прихильника законності
- 2.3. Концепція “ідеальної” держави Платона
- 2.4. Правова теорія Арістотеля про політію як найкращу форму держави

3. Політико-правова думка Стародавнього Риму

- 3.1. Політико-правові вчення Стародавнього Риму
- 3.2. Концепція держави та політики Цицерона
- 3.3. Місце римських юристів у розвитку теорії держави та права

4. Політико-правові вчення у Західній Європі епохи Середньовіччя, Відродження, Нового часу.

- 4.1. Особливості політико-правових поглядів Середньовіччя. Зміст вчення Ф. Аквінського про державу
- 4.2. Характерні риси політичних і правових вчень Відродження та Реформації. Нова наука про політику в концепції Н. Макіавеллі. Модель утопічної ідеальної колективістської держави Т. Мора

4.3. Політичні та правові вчення епохи Нового часу. Вчення про державу та право Г. Гроція. Політико-правове вчення Т. Гоббса. Сутність вчення про державу і право Дж. Локка.

5. Політико-правова думка від епохи Просвітництва XVIII ст. до політико-правових ідей XX ст

5.1. Політичні та правові концепції європейського Просвітництва Ш. Монтеск'є та Ж. Руссо

5.2.. Теорія держави та права І. Канта та Г. Гегеля.

5.3. Зародження та характерні риси лібералізму в Західній Європі у XIX ст. Ліберальна концепція Б. Константа та І. Бентама. Позитивістська концепція О. Конта. Політико-правове вчення марксизму. Антидемократична концепція Ф. Ніцше.

5.4. Політичні та правові погляди XX ст. Теорія солідарності Л. Дюгі. Позитивістський нормативізм Г. Кельзена. Теорія еліт В. Парето, Г. Моска, Р. Міхельса. Теорія бюрократії М. Вебера. Ідеологія фашизму Б. Мусоліні.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1. Політичні й правові вчення Стародавнього Сходу

2. Політико-правова думка Стародавньої Греції

3. Політико-правова думка Стародавнього Риму

4. Політико-правові вчення у Західній Європі епохи Середньовіччя, Відродження, Нового часу.

5. Політико-правова думка в Західній Європі у XVIII.- XIX ст.

6. Політико-правові вчення і правова ідеологія XX ст.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Для навчання необхідно мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.

Використання MSTeams (<https://teams.microsoft.com/>)

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення студентів за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Сума балів за навчальні досягнення студента	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Студенти можуть отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за оцінки за роботу на практичних заняттях (оцінюється 6 занять, участь у занятті максимально може принести студентові 10 балів). Отримані бали на практичних заняттях додаються до двох підсумкових (тестових) завдань в кінці кожної чверті (2 заняття по 20 балів) є підсумковою оцінкою за вивчення навчальною дисципліни. Максимально за поточною успішністю студент може набрати 100 балів.

<p>Підсумкове оцінювання (якщо студент набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)</p>	<p>Диференційований залік відбувається у письмовій формі, складається з 20 тестових запитань, 1 відкритого запитання. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 4 бали. Правильна відповідь на відкрите запитання оцінюється у 20 балів. Відкриті запитання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями. Максимальна кількість балів за диференційований залік: 100</p>
---	--

6.3. Критерії оцінювання за роботу на практичних заняттях:

6 практичних занять оцінюються максимально у 10 балів, причому.

10 балів – відповідність еталону, наведення прикладів з додаткової літератури

8 бали – відповідність еталону, правильна мова викладення матеріалу.

6 бали – відповідність еталону, помилки в граматиці та/або орфографії.

4 бали – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

2 бал – наявність текстової відповіді, яка не відповідає еталону, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

Кінцевий тест оцінюється в 40 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність студентів є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі).

У разі порушення студентом академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікативна політика.

Студенти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком студента є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Ofis365 та відвідування он-лайн занять з тематичних обговоренням на платформі MSTeams (<https://teams.microsoft.com>).

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «Історія вчень про державу і право» (www.do.nmu.org.ua)

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або виставлені на ДО www.do.nmu.org.ua.

7.3. Політика щодо перекладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

Для студентів денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності студент має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо студент захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Студентам, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших студентів, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність або в період епідемій) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за графіком, погодженням з викладачем.

7.5. Бонуси. Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.6. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії студентам буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Історія вчень про державу і право».

7. Рекомендована література

Основна

1. Зозуля Є. В., Туренко О. С., Іванов І. В. Історія вчень про державу і право : навч. посіб. / Є. В. Зозуля, О. С. Туренко, І. В. Іванов. – Херсон: «Олді-Плюс», 2018. – 308 с.
2. Теорія держави та права : навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.] ; за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. – К. : НАВС, Освіта України, 2017. – 320 с
3. Кормич А. І. Історія вчень про державу і право: Навч. посібник. – 4-те вид., доповн., у 2-х част. – Київ : Алерта, 2015. – 416 с
4. Vitalii Vasyliiev, Yulia Pazynich. Legal Aspects of Reforming the Public Service of Ukraine according to the European Standards // VIII International Scientific Conference Transformational Processes in Law, Regional Economics and Economic Policies: Topical Economic, Political and Legal Issues. –Rīga: Baltijas Starptautiskā akadēmija, 2020. – p.467-470 (“Transformācijas process tiesībās, reģionālajā ekonomikā un ekonomis-kajāpolitikā: ekonomiski-politisko un tiesisko attiecību aktuālās problēmas” 2019. gada. 13. decembra VIII Starptautiskās zinātniski-praktiskās konferences rakstu krājums. – Rīga: Baltijas Starptautiskā akadēmija, 2020. – 593. lpp.)
5. Пазиніч Ю.М. Конспект лекцій з курсу «Історія вчень про державу і право». 2020 – На правах рукопису <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3681>

Додаткова

1. Пазиніч Ю.М. Глобалізаційні процеси в сучасній політиці // Детермінанти сталого розвитку суспільства в умовах глобалізації: зб. матеріалів міжнар. мультидисцип. наук.-практ. конф., 12 лист. 2019 р., м. Дніпро / відп. ред. В.М. Шаповал, В.Я. Швець; М-во

освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро: НТУ «ДП», 2019. – с. 82-83..

2. Пазиніч Ю.М. Модернізація політичної системи та забезпечення політичної стабільності. // Економіка в умовах глобалізації: проблеми, тенденції, перспективи. – Д.: Державний ВНЗ «НГУ», 2015. – с. 47-49.

3. Пазиніч Ю.М. Феномен політичного лідерства в умовах демократизації сучасного суспільства // Науково-технічна конференція студентів, аспірантів і молодих учених "Молодь: наука та інновації" 2-3 грудня 2015 р. / Міністерство освіти і науки України/ Держ. вищ. навч. закл. «Нац.гірн. ун-т». – Д. : ДВНЗ «НГУ», 2015. – С.15-17.

4. Пазиніч Ю.М. Основні цінності громадянського суспільства в умовах демократичного транзиту. Наукова весна - 2018. Дніпро, 2018, 15-28 – 15-29 https://rmv.nmu.org.ua/ua/arkhiv-zbirok-konferentsiy/naukova-vesna-2018/Том_15.PDF

5. Y. Pazy nich et al., "Implementation of Energy Safety Policy in Ukraine by Means of Energy Saving in Electric Drive Systems" Advanced Engineering Forum, Vol. 25, pp. 96-105, 2017 <https://doi.org/10.4028/www.scientific.net/AEF.25.96>

6. Пазиніч Ю., Дичковський Р. Теоретико-методологічний підхід до навчання дорослих в умовах сталого розвитку // Новий світогляд лідерства в умовах четвертої промислової революції та його вплив на вибір технології управління: Колективна монографія за редакцією д.е.н, професора Полянської А.С. Івано-Франківськ, 2024. -. С.290-314.

8. Методи навчання

Словесні методи навчання: пояснення та евристична бесіда.

Наочні методи навчання: демонстрація та ілюстрація.

Практичні методи навчання: Case-study, робота в групах